1 SEM TDC GEBT (CBCS) GE 1

2023

(November)

BOTANY

(Generic Elective)

Paper: GE-1

[Biodiversity (Microbe, Algae, Fungi and Archegoniate)]

Full Marks: 53
Pass Marks: 21

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. (a) তলত দিয়াবিলাকৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৰা :

 $1 \times 3 = 3$

Choose the correct answer of the following:

- (i) বেক্টেৰিয়াত প্ৰকৃত কোষকেন্দ্ৰ / কোষ প্ৰৰস / ৰহিব'জ'ম নাথাকে।
 - In bacteria, true nucleus / cytoplasm / ribosome is absent.
- (ii) ৰঙা শেলাইৰ দেহত পোৱা ৰঞ্জক পদাৰ্থ হ'ল ফিউক'জেনখিন / কেব'টিন / ফাইক'এবিখ্ৰিন। Red algae possess the pigment known as fucoxanthin / carotene / phycoerythrin.

(Turn Over)

- (iii) উদ্ভিদৰ বেমাৰ সৃষ্টিকাৰী জীৱকাৰকবিলাকক ফাইট'জেন / পেথ'জেন / পেথ'লজি বুলি কোৱা হয়। Disease-causing organisms in plants are known as phytogen / pathogen / pathology.
- (b) তলত দিয়াবিলাকৰ খালি ঠাই পূৰ কৰা : 1×2=2
 Fill in the blanks of the following :
 - (i) লিটমাচ কাগজ ____ নামৰ লাইকেনবিধৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা হয়। Litmus paper is prepared from the lichen ____.
 - (ii) টেকীয়াবৰ্গৰ লিম্বৰ উদ্ভিদক ____ বোলে।

 The gametophytic body of pteridophyte is known as ____.
- 2. নষ্টকৰ গঠন উপযুক্ত চিত্ৰসহ বৰ্ণনা কৰা। হিটাৰ'চিষ্টৰ কাৰ্য
 বৰ্ণনা কৰা। নষ্টকৰ অৰ্থনৈতিক গুৰুত্ব উল্লেখ কৰা। 6+3+3=12
 With suitable sketches, describe the structure of Nostoc. Discuss the function of heterocyst.
 Mention the economic importance of Nostoc.

অথবা /Or

চিত্ৰসহ *মাৰ্কেনচিয়া* আৰু *ফিউনেৰিয়া*ৰ বেণুধৰ উদ্ভিদৰ বৰ্ণনা কৰা। 6+6=12

Describe, with diagram, the sporophyte of Marchantia and Funaria.

3. অলটাৰনেৰিয়াৰ জীৱন বুৰঞ্জী বৰ্ণনা কৰা। ইয়াৰ অৰ্থনৈতিক গুৰুত্ব উল্লেখ কৰা। 10+2=12 Describe the life history of Alternaria. Mention its economic importance.

অথবা /Or

চমু টোকা লিখা:

6×2=12

Write short notes on:

- (a) বেচিডিঅ'মাইচিটিচৰ বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ চৰিত্ৰ

 Characteristic features of basidiomycetes
- (b) মাইক'ৰহাইজাৰ গুৰুত্ব Importance of mycorrhiza
- 4. তলত দিয়াবিলাকৰ [(a) আৰু (b)] অথবা [(c) আৰু (d)]
 বিস্তৃত বৰ্ণনা লিখা:
 6×2=12

Write explanatory notes of either [(a) and (b)] or [(c) and (d)] of the following:

- (a) চিলান্ধিনেলাৰ ৰহিজ্ঞৰ Rhizophore of Selaginella
- (b) পাইনাচৰ পুংশঙ্ক্ Male cone of *Pinus*

- (c) ইকুইজিটামৰ বেণু বহণকাৰী অঙ্গ Spore-bearing organ of Equisetum
- (d) নগ্নবীজী উদ্ভিদৰ অৰ্থনৈতিক গুৰুত্ব Economic importance of gymnosperms

5. চমু টোকা লিখা:

 $3 \times 4 = 12$

Write short notes on:

- (a) বেক্টেৰিয়াৰ সাধাৰণ বৈশিষ্ট্যসমূহ
 General characteristics of bacteria
- (b) নীল-সৈউজ শেলাইৰ অৰ্থনৈতিক গুৰুত্ব Economic importance of blue-green algae
- (c) ইমপাৰফেক্টি ভেঁকুৰ Fungi imperfecti
- (d) লাইকেনৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক গুৰুত্ব Environmental importance of lichen
